

Program YOUNGSTER – wsparcie przez EFRWP nauki języka angielskiego dla młodzieży ze szkół podstawowych z terenów wiejskich

I. Uwarunkowania metodyczne Programu

YOUNGSTER to program wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich poprzez naukę języka angielskiego, realizowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej we współpracy z wydawnictwem Macmillan Polska.

Wielotorowe, wielofunkcyjne wsparcie i oddziaływanie Programu – finansowe, logistyczne i merytoryczne – pozwala na przezwycięzenie szeregu typowych trudności, z jakimi nauczyciel boryka się najczęściej w warunkach szkolnych. Najważniejsze z nich to duże zróżnicowanie poziomu kompetencji językowej w klasach językowych i zbyt liczne grupy uczących się. W ramach programu YOUNGSTER uczniowie poddawani są wstępnym testom plasującym, a następnie organizowani w małe grupy, odpowiadające rozmiarem grupom językowym w prywatnych szkołach językowych. Ich liczebność nie przekracza 15 osób, co daje i uczącym się, i nauczycielom duży komfort pracy. Co więcej, wszyscy uczestnicy zostają wyposażeni w komplety podręczników do nauki języka angielskiego, dostosowanych do ich poziomu kompetencji językowej i tempa nauki.

W swym założeniu akademickim program YOUNGSTER to alternatywna forma rozwijania kompetencji językowych w stosunku do tradycyjnych lekcji języka obcego w szkole. O unikalności programu przesądzają zarówno proponowane metody pracy z gimnazjalistami, jak i sposób, w jaki wspierani są sami nauczyciele języka angielskiego.

Istotą tej metodologii jest pozbawienie nauczyciela standardowych metod i form koercji, w tym przede wszystkim eliminacja ocen, prac domowych i kartkówek. Tym samym zarówno uczeń, jak i nauczyciel zostają uwolnieni od tradycyjnego podziału ról na kontrolującego i kontrolowanego. Nie ma więc sensu np. unikanie zabierania głosu w dyskusji z obawy przed niepomyślną oceną ze strony nauczyciela. Program opiera się na pobudzaniu motywacji wewnętrznej ucznia, akcentując nie obligatoryjność, lecz świadomy, wolny wybór, szansę edukacyjną, z której uczeń może, lecz nie musi skorzystać.

Logiczną konsekwencją tego centralnego założenia jest, że program YOUNGSTER nie zna pojęcia porażki. Można co najwyżej wygrać więcej lub mniej, w zależności od poziomu zaangażowania. Dotyczy to zarówno uczniów, jak i nauczycieli uczestniczących w programie. Obydwie grupy beneficjentów mają bowiem okazję porównać wyniki swojej pracy. Służą temu:

- cykliczne pomiary kompetencji językowej uczestników, poczynając od testu plasującego, poprzez testy postępu,
- konkursy projektów tematycznych, w których biorą udział grupy uczniów pod opieką nauczyciela,
- konkursy wyników samych nauczycieli.

Zgodnie z logiką Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, wszystkie w/w narzędzia pomiarowe mają mierzyć poziom sukcesu, a nie wskazywać na luki w kompetencji czy niedostatki w aktywności. W ich wyniku wyróżniani są najlepsi, ale nagradzani niejako wszyscy, dzięki samemu uczestnictwu w programie. Tym samym zarówno uczniowie, jak i ich nauczyciele konsekwentnie reorientowani są na podejmowanie ryzyka (ang. *risk-taking strategy*) – nie tylko w języku obcym, ale ogólnie w decyzjach edukacyjnych dotyczących siebie samego i innych osób. W ten sposób ujawnia się społeczna wartość programu YOUNGSTER, zwłaszcza że nauczyciele uczestniczący w programie otoczeni są stałą opieką merytoryczną konsultantów wydawnictwa Macmillan Polska. Mogą dzięki temu doskonalić swój warsztat, przenosząc nowo nabyte umiejętności nie tylko na kolejne roczniki uczniów uczestniczących w Programie, ale także na wszystkich swoich uczniów w danej szkole i gminie.

II. Wymogi organizacyjno-logistyczne Programu

W koncepcji Programu przyjęto następujące założenia:

- zajęcia są prowadzone w oparciu o istniejącą w gminie kadre nauczycielską – przez wytypowanego przez gminę nauczyciela (nauczycieli) języka angielskiego,
- nauka jest prowadzona w formie dodatkowych zajęć poza obowiązującą siatką godzin, a zajęcia te stanowią uzupełnienie i rozszerzenie programu nauczania języka angielskiego w szkole podstawowej w ramach obowiązującej podstawy programowej, zwłaszcza dla uczniów pragnących kontynuować naukę w szkołach ogólnokształcących w mieście,
- program nauczania w ramach zajęć pozalekcyjnych jest zgodny z obowiązującą podstawą programową kursu języka angielskiego dla szkoły podstawowej, jednak dodatkowe zajęcia pozalekcyjne nie mogą zastępować lekcji j. angielskiego przewidzianych programem nauczania, ani stanowić dodatkowych godzin zajęć w ramach tego programu; w związku z tym uczniowie uczestniczący w zajęciach korzystają z innych podręczników, niż wykorzystywane w ramach zajęć dydaktycznych; po zakończeniu nauki w ramach Programu, podręczniki stają się własnością ucznia,
- dla uzyskania zamierzonych efektów i celów Programu zajęcia pozalekcyjne są prowadzone w podziale na grupy zaawansowania, wynikające ze stopnia znajomości języka angielskiego przez uczniów,
- zajęcia pozalekcyjne są dostępne dla wszystkich chętnych uczniów klas ósmych szkoły podstawowej z terenu gminy przy założeniu, że gmina/szkoła ma możliwości zorganizowania wystarczającej – w stosunku do liczby chętnych – ilości grup; w przypadku większej liczby chętnych uczniów gmina we własnym zakresie określi zasady rekrutacji uczniów do Programu, przy czym zasady te nie mogą ograniczać udziału w zajęciach uczniom zamieszkałym w innych miejscowościach, niż miejscowość, w której będą prowadzone zajęcia pozalekcyjne,
- w ramach Programu przyznawane są wyróżnienia uczniom za osiągnięcia w nauce – oraz nauczycielom za osiągnięcia w nauczaniu,
- po ukończeniu dwóch semestrów uczniowie otrzymują stosowne certyfikaty, wystawione wspólnie przez wydawnictwo Macmillan Polska i Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej,
- nauczyciele są objęci obowiązkowym szkoleniem metodycznym on-line, prowadzonym przez wydawnictwo Macmillan Polska i Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej,
- zajęcia w ramach Programu YOUNGSTER są odpłatne dla uczniów w wysokości 5 zł/m-c; środki z tego tytułu są przeznaczane na potrzeby szkoły, przede wszystkim potrzeby Programu (np. kopiowanie materiałów, pomoce dydaktyczne, dodatkowe nagrody, rajdy, biwaki, itp.).

Program musi być realizowany w ścisłej i aktywnej współpracy z gminami i szkołami, w wyniku czego gminy i szkoły identyfikują się z założeniami Programu, czuwają nad jego prawidłową realizacją oraz wspomagają organizacyjnie nauczyciela w prowadzeniu zajęć, w tym odpowiednio organizują plan lekcji i system dowozów uczniów.

Beneficjentami Programu są:

- **uczniowie szkoły podstawowej** – rozwój w zakresie umiejętności językowych, motywacji do samorozwoju, przełamywanie barier ekonomicznych i psychologicznych przy wyborze kierunku dalszej nauki,
- **nauczyciele języka angielskiego** – podnoszenie kwalifikacji zawodowych i motywacji do efektywnej pracy, wymiana doświadczeń,
- **szkoły** uczestniczące w Programie – podniesienie prestiżu szkoły poprzez udział jej uczniów w Programie; poprawa warunków dydaktycznych poprzez wzbogacenie biblioteki szkolnej w pomoce i materiały przydatne uczniom i nauczycielom,
- **gminy**, których szkoły uczestniczą w Programie – możliwość wykorzystania w innych szkołach w danej gminie kadry nauczycieli doszkalanych w ramach Programu; nauczyciele jako aktywni

liderzy lokalnych społeczności; wymiana doświadczeń między gminami uczestniczącymi w Programie.

III. Realizacja Programu

W ramach Programu Youngster będą realizowane w ciągu roku szkolnego następujące działania:

1. Przeprowadzenie we wrześniu 2018 roku w oparciu o platformę e-learningową testu plasującego dla uczniów klas ósmych, w celu podziału tych uczniów na grupy zaawansowania i stosownego do tego doboru podręczników.
2. Przeprowadzenie przez nauczyciela/nauczycieli zajęć dydaktycznych w łącznym wymiarze 90 godzin lekcyjnych dla każdej z grup zaawansowania, w oparciu o podręczniki i autorski program nauki języka angielskiego, przygotowane i dostarczone przez wydawnictwo Macmillan Polska.
3. Przeprowadzenie testów sprawdzających postępy uczniów w nauce, w oparciu o platformę e-learningową.
4. Obowiązkowe szkolenie metodyczne dla nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne, przygotowane i realizowane we współpracy z Fundacją NIDA w Starych Jabłonkach w terminie 24-27 czerwca 2018 r. oraz uzupełniające szkolenie metodyczne on-line, realizowane we współpracy z wydawnictwem Macmillan Polska we wrześniu 2018 r.
5. Informowanie o możliwości udziału nauczycieli w szkoleniach i konkursach programu English Teaching, realizowanych przez Fundację NIDA ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.
6. Doposażenie biblioteki szkolnej w zestaw materiałów pomocnych w nauce języka angielskiego (słowniki, readers'y, płyty CD, DVD, itp.), zgodnie z indywidualnym zamówieniem szkoły/nauczyciela, do kwoty określonej w umowie o współpracy z gminą.

IV. Inne uwarunkowania projektu

W związku z wymogami Ustawy o ochronie danych osobowych oraz Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO) Gmina/Szkoła będzie zobowiązana do zebrania od rodziców i przekazania do Gminy zgody na przetwarzanie danych osobowych uczniów. Dane te (imię i nazwisko) będą gromadzone i przetwarzane przez Fundację EFRWP, Gminę i wydawnictwo Macmillan Polska wyłącznie w celu ewidencjonowania ich postępów w nauce, tj. przypisywania im wyników z każdego przeprowadzonego testu i szeregowania w zakresie uzyskiwanych wyników lub przyrostów punktowych. Po zakończeniu roku szkolnego, w terminie do 31 października 2019 roku dane uczniów będą niszczone i kasowane z zasobów platformy e-learningowej.